

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ Μ.Ε. ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Αποσπάσματα από την ομιλία της Μελίνας Μερκούρη
στην Oxford Union το 1986

...Επιτρέψτε μου να απαντήσω τα μόνιμα επιχειρήματα ενάντια στην επιστροφή και να ασχοληθώ με αυτά ένα προς ένα:

Επιχείρημα 1^ο. Τα μάρμαρα πάρθηκαν με νόμιμη διαδικασία. Ρρωτώ αν η δωροδοκία και εξαχρείωση των αξιωματικών δεν αντιτίθενται στη “νόμιμη διαδικασία”. Όταν ορίστηκε η Εξεταστική Επιτροπή, μελετώντας την πρόταση να αγοραστούν τα μάρμαρα, ο Elgin υπέβαλε ένα αναλυτικό πίνακα των δαπανών για τη απόκτησή τους. Παραθέτω απόσπασμα του: “Τα εμπόδια, οι διακοπές και οι αποθαρρύνσεις που δημιουργήθηκαν από τις ιδιοτροπίες και τις προκαταλήψεις των Τούρκων: υποβάλει κονδύλι 21.902 λιρών για δώρα στις αρχές των Αθηνών”. Είναι νόμιμο ποσό. Και βεβαίως θα πρέπει να ρωτήσουμε. Είναι νόμιμο να διαπραγματεύεται με τους Τούρκους για το πιο πολύτιμο από τα ελληνικά υπάρχοντα όταν η Ελλάδα βρίσκεται κάτω από τουρκικό ζυγό;

Επιχείρημα 2^ο. Παραμένει ένα δεύτερο επιχείρημα παρά το ότι έχει έκτοτε αμφισβητηθεί από πολλούς Βρετανούς περιηγητές στην Ελλάδα την εποχή αυτή. “Οι αδαείς και δεισιδαίμονες Έλληνες ήταν αδιάφοροι για την τέχνη και τα μνημεία τους”. Αυτό βέβαια υπονοεί ότι ήταν τυφλοί, ασυνείδητοι και άκαρδοι. Ποιοί; Οι Έλληνες που πολύ μετά του Περικλή δημιούργησαν τα θαύματα της Βυζαντινής Τέχνης. Οι Έλληνες που, ακόμα και κάτω από την Οθωμανική κατοχή, δημιούργησαν σχολές τέχνης και χειροτεχνίας. Οι Έλληνες που παρά 400 χρόνια τουρκικής κατοχής, διατήρησαν με πείσμα τη γλώσσα και τη θρησκεία τους. Οι ίδιοι Έλληνες που κατά τον αγώνα για την ανεξαρτησία τους έστειλαν στους Τούρκους στρατιώτες βόλια να χρησιμοποιηθούν εναντίον τους. Ναι, εναντίον τους. Οι Τούρκοι στρατιώτες κλεισμένοι στην Ακρόπολη έμειναν από πολεμοφόδια και άρχισαν να καταστρέφουν τις κολώνες για να αφαιρέσουν το μολύβι να κάνουν με αυτό βόλια. Οι Έλληνες τους έστειλαν πολεμοφόδια με το μήνυμα, “Να τα βόλια, μην αγγίξετε τις κολώνες”. Μόλις έγινε ανεξάρτητη η Ελλάδα, ένα από τα πρώτα νομοθετικά διατάγματα πού πέρασαν από την ελληνική κυβέρνηση ήταν εκείνο για την προστασία και συντήρηση των εθνικών μνημείων. Είναι αυτό αδιαφορία; Θεωρούμε αυτή την κατηγορία τερατώδη. (...)

Επιχείρημα 3^ο. Αν τα μάρμαρα επιστραφούν, αυτό θα αποτελέσει ένα προηγούμενο που μπορεί να οδηγήσει στην εκκένωση των μουσείων. Συγχωρέστε με, αλλά αυτό είναι κοινή κολακεία. Ποιός πρόκειται να ζητήσει και ποιός πρόκειται να

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ Μ.Ε. ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

επιτρέψει το άδειασμα των μουσείων; Επιτρέψτε μου να δηλώσω, για άλλη μια φορά, ότι πιστεύουμε πως οπουδήποτε και αν βρίσκονται τα μουσεία, αποτελούν ζωτική κοινωνική και πολιτιστική ανάγκη και πρέπει να προστατεύονται. Έχω επανειλημμένα δηλώσει ότι ζητούμε ένα αναπόσπαστο μέρος κτιρίου που ακρωτηριάστηκε. Σε όλο τον κόσμο το ίδιο το όνομα της πατρίδας μας είναι άμεσα συνδεδεμένο με τον Παρθενώνα. Ζητούμε απλώς κάτι μοναδικό, κάτι απaráμιλλο, κάτι ιδιαίτερο της ταυτότητάς μας. Αγαπητοί φίλοι, αν υπήρχε ο παραμικρός κίνδυνος για τα μουσεία, τότε γιατί το Διεθνές Συμβούλιο των Μουσείων πρότεινε μια "ανοιχτόμυαλη στάση" στα μέλη του για το θέμα αυτό;

Επιχείρημα 4ο. Αυτή είναι η πρόσφατη σοδειά. Ρύπανση. Ρύπανση πάνω από την Ακρόπολη. Τι σας λέει αυτό; Όταν το Λονδίνο αντιμετώπιζε το σοβαρό πρόβλημα μόλυνσης, υπήρξαν κραυγές πανικού για τα μάρμαρα; Βεβαίως όχι. Για τον απλούστατο λόγο ότι τα μάρμαρα ήταν στεγασμένα στο Βρετανικό Μουσείο. Εμείς δεν προφασιζόμαστε ότι τα γλυπτά θα επανατοποθετηθούν. Νομίζουμε ότι αυτό δεν γίνεται, αλλά η κυβέρνησή μου έχει διατυπώσει ότι την ημέρα που θα επιστραφούν τα μάρμαρα στην Αθήνα θα υπάρχει έτοιμο να τα δεχθεί ένα όμορφο μουσείο με τα πιο προηγμένα συστήματα ασφάλειας και συντήρησης, δίπλα στην Ακρόπολη. Μπορώ να προσθέσω ότι είμαστε περήφανοι για τις συνεχιζόμενες εργασίες στην Ακρόπολη.

Η δουλειά αυτή παρουσιάστηκε σ' ένα συμβούλιο κορυφαίων αρχαιολόγων απ' όλο τον κόσμο που προσκλήθηκαν στην Αθήνα ειδικά. Ο έπαινος ήταν ομόφωνος και ενθουσιαστικός. Από τότε έχει παρουσιαστεί στις περισσότερες ευρωπαϊκές πόλεις. Με χαρά την υποδέχθηκε και το Βρετανικό Μουσείο. Οι Financial Times αναφέρθηκαν στην ποιότητα της εργασίας αυτής και την παραδειγματική ικανότητα των ελλήνων συντηρητών.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Λονδίνο: "Δεν τα δίνουν ούτε ως δάνειο!"

"Τα γλυπτά του Παρθενώνα δεν θα επιστραφούν ποτέ στην Ελλάδα, ούτε και ως δάνειο" δήλωσε κατηγορηματικά στη βρετανική εφημερίδα "Σάντεϊ Τέλεγκραφ" ο διευθυντής του Βρετανικού Μουσείου, Νιλ Μακ Γκρέγκορ. Ανακοίνωσε επίσης ότι τερματίζει τις όποιες "διαπραγματεύσεις" με τη βρετανική Επιτροπή για τον Επανα-πατρισμό των Μαρμάρων ενώ πρότεινε να δεχθεί η Ελλάδα μια "εικονική αναπαράσταση" του μνημείου.

"Προς το παρόν δεν υπάρχει κοινό έδαφος μεταξύ των δύο πλευρών στο ζήτημα των Μαρμάρων και είναι κουραστικό να επαναλαμβάνονται τα ίδια επιχειρήματα.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ Μ.Ε. ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

Η ανοικοδόμηση του Παρθενώνα δεν είναι δυνατή. Ας προσπαθήσουμε λοιπόν να συνενώσουμε εικονικά όσα στοιχεία του έχουν διασωθεί" υποστηρίζει ο κ. Μακ Γκρέγκορ.

Σε συνέντευξη του στην εφημερίδα, ο διευθυντής του Βρετανικού Μουσείου υπογράμμισε ότι λόγω μιας ευτυχούς ιστορικής συγκυρίας τα μισά από τα γλυπτά που έχουν διασωθεί βρίσκονται σήμερα στο Λονδίνο. "Τα γλυπτά του Παρθενώνα επιτελούν το μέγιστο καλό στο μουσείο που βρίσκονται διότι οι επισκέπτες μπορούν να τα δουν στο ευρύτερο ιστορικό τους πλαίσιο. Το Βρετανικό Μουσείο είναι ένα από τα σημαντικότερα πολιτιστικά επιτεύγματα της ανθρωπότητας, καθώς σ' αυτό μπορούν να συγκεντρωθούν τα επιτεύγματα του ανθρώπου σε κάθε γωνιά της Γης" δήλωσε ο διευθυντής του Βρετανικού Μουσείου.

Ο διευθυντής του Βρετανικού Μουσείου αναγνωρίζει ότι πολλοί άνθρωποι υποστηρίζουν ότι το θέμα του Παρθενώνα πρέπει να εξεταστεί ως ειδική περίπτωση.

"Πρόκειται απλώς για μία άποψη - και όχι για γεγονός. Προσωπικά δεν βλέπω διαφορές ανάμεσα στην ελληνική τέχνη και παράδοση και την ολλανδική ή την ιταλική, που επίσης είναι διαδεδομένη σε όλο τον κόσμο" είπε χαρακτηριστικά ο κ. Μακ Γκρέγκορ.

Μπορεί ο κ. Μακ Γκρέγκορ να ήταν ο πρώτος διευθυντής του Βρετανικού Μουσείου που δέχθηκε να συναντηθεί με τον Έλληνα υπουργό Πολιτισμού και τη Βρετανική Επιτροπή, όμως οι δηλώσεις του "εξανεμίζουν πλέον τις ελληνικές ελπίδες για επιστροφή των γλυπτών στους Ολυμπιακούς της Αθήνας και εξοργίζουν τόσο τις ελληνικές αρχές όσο και τη Βρετανική Επιτροπή για τον επαναπατρισμό", γράφει η "Τέλεγκραφ".

Ο διευθυντής του Βρετανικού Μουσείου προτείνει στην Ελλάδα να δεχθεί μια εικονική αναπαράσταση του Παρθενώνα όπως ήταν πριν από 2.500 χρόνια. "Ελπίζω έτσι να βελτιωθούν οι σχέσεις μας με την ελληνική πλευρά", δηλώνει ο κ. Μακ Γκρέγκορ, που υποστηρίζει ότι έχει αναπτύξει τη συγκεκριμένη πρόταση σε επιστολή του προς τον καθηγητή Δημήτριο Παντερμαλή, επικεφαλής του οργανισμού για την οικοδόμηση του Μουσείου της Ακρόπολης.

Η εικονική οικοδόμηση του Παρθενώνα θα γίνει μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών με τη λήψη χιλιάδων φωτογραφιών του ναού και τμημάτων ή αντικειμένων που έχουν αφαιρεθεί από το χώρο και βρίσκονται σε διάφορα μουσεία.

Εξοργισμένα είναι ύστερα από τις εξελίξεις τα μέλη της Βρετανικής Επιτροπής για τον Επαναπατρισμό των Μαρμάρων. Συγκεκριμένα, ο πρόεδρος της Βρετανικής Επιτροπής, καθηγητής, Αντονι Σνοντγκράς, κατηγορεί το Βρετανικό Μουσείο για "διπροσωπία" στις διαπραγματεύσεις με την Αθήνα. Ο καθηγητής Σνοντγκράς πρόσθεσε ότι θα ήταν ικανοποιημένος με την πρόταση για "εικονική αναπαράσταση

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ Μ.Ε. ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

του Παρθενώνα, μόνο αν στόλιζε το Βρετανικό Μουσείο σε αντικατάσταση των γλυπτών".

Άρθρο από την Ελευθεροτυπία, 24-2-2003

ΘΕΜΑ Δ'

Το σχολείο σου ετοιμάζει ένα λεύκωμα για το νέο Μουσείο της Ακρόπολης. Σε σένα ανατίθεται η συγγραφή ενός άρθρου (350 - 400 λέξεων), προκειμένου να καταγράψεις τα προσωπικά σου επιχειρήματα, για να αποδείξεις την αναγκαιότητα επιστροφής των γλυπτών του Παρθενώνα στη χώρα μας, αλλά και να τονίσεις γενικότερα την αξία του μουσειακού πολιτισμού.

Μονάδες 30

ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ